

ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ต่อความเครียดของญาติผู้ป่วยโรคจิตเภท

ชนิษฐา วงสุก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2553

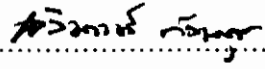
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ขนิษฐา วงสุก ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

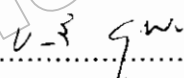

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

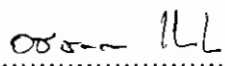

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(นายแพทย์ทรงสิทธิ์ อุดมสิน)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมวงศ์ วัฒนสุนทร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

..... กรรมการ
(นายแพทย์ทรงสิทธิ์ อุดมสิน)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนัดดา แนบเกษร)

คณะศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แยมกสิกร)

วันที่..... ๕เดือน..... พฤษภาคม..... พ.ศ. 2553

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก นายแพทย์ทรงสิทธิ์ อุดมสิน อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ทุกขั้นตอนการทำ วิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

กราบขอพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมวงศ์ วัฒนสุนทร ประธานสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนัดดา แนบเกษร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาชี้แนะในการปรับปรุง แก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

กราบขอพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิชาติพิชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ นายวิมล และนายแพทย์พิสิฏฐ์ ชัยประเสริฐสุด ที่สละเวลา ในการตรวจและให้คำแนะนำในการสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง

ขอพระคุณผู้อำนวยการ โรงพยาบาลและคณะเจ้าหน้าที่กลุ่มงานจิตเวช ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย และเอื้อเฟื้อสถานที่ในการให้คำปรึกษา ตลอดจนกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

กราบขอบคุณคณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้กับผู้วิจัย

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ที่อดทนให้โอกาส และสนับสนุนลูก เพื่อให้ได้รับการศึกษาจนประสบความสำเร็จ และขอบคุณญาติพี่น้อง พี่ ๆ เพื่อน ๆ ร่วมรุ่นจิตวิทยา การให้คำปรึกษา รหัส 47 ทุกคน ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนผู้ที่คอยเฝ้าดู และให้กำลังใจ ซึ่งกันและกันเสมอมา

ขนิษฐา วงสุก

47923616: สาขาวิชา: จิตวิทยาการให้คำปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

คำสำคัญ : ความเครียด/ การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง/ ญาติผู้ป่วย/ โรคจิตเภท

ขนิษฐา วงสุก: ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ต่อความเครียดของญาติผู้ป่วยโรคจิตเภท (THE EFFECTS OF REALITY GROUP COUNSELING ON STRESS OF SCHIZOPHRENIA PATIENTS' RELATIVES) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: อนงค์ วิเศษสุวรรณ, Ed.D., ทรงสิทธิ์ อุดมสิน, พบ. 103 หน้า. ปี พ.ศ. 2553.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ต่อความเครียดของญาติผู้ป่วยโรคจิตเภท กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นญาติผู้ป่วยโรคจิตเภท ที่มารับการรักษาที่คลินิกจิตเวช โรงพยาบาลประจำจังหวัดปราจีนบุรี ที่มีคะแนนความเครียดจากการประเมินด้วยแบบวัดความเครียดสวนปรง 42 คะแนนขึ้นไป จำนวน 20 คน แล้วจัดญาติผู้ป่วยโรคจิตเภทเข้ากลุ่ม โดยวิธีสุ่มอย่างง่ายแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แบบวัดความเครียดสวนปรง 20 ข้อ (SPST-20) และโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ญาติผู้ป่วยโรคจิตเภท กลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 - 90 นาที รวม 11 ครั้ง ส่วนญาติผู้ป่วยโรคจิตเภทกลุ่มควบคุมดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามปกติ การเก็บข้อมูลแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่ม และหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่แบบ นิวแมน-คูลส์

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ญาติผู้ป่วยโรคจิตเภทกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง มีความเครียดในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และญาติผู้ป่วยโรคจิตเภทกลุ่มทดลองมีความเครียดในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

47923616: MAJOR: COUNSELING PSYCHOLOGY; M.Sc. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEYWORDS: STRESS/ REALITY GROUP COUNSELING/ PATIENTS' RELATIVES/
SCHIZOPHRENIA

KHANITHA WONGSUK: THE EFFECTS OF REALITY GROUP COUNSELING
ON STRESS OF SCHIZOPHRENIA PATIENTS' RELATIVES. ADVISORY COMMITTEE:
ANONG WISESSUWAN, Ed.D., SONGSIT UDOMSIN, MD. 103 P. 2010.

The purpose of this research is to study the effects of Reality group counseling on the stress of schizophrenia patients' relatives. The sample consisted of twenty relatives of schizophrenia patients in psychiatry clinic, of one Hospital in Prachinburi Province; who were given the modified stress test SPST-20 and received score of 42 or more. The schizophrenia patients' relatives were assigned by simple random samplings into the experiment group and control group, with 10 members each. The instrument used in this study consisted of 'Suanprung Stress Test (SPST-20) and the program for Reality group counseling. The schizophrenia patients' relatives of the experiment group participated in Reality group counseling twice a week, the duration of 60-90 minutes per session for the total of 11 sessions. The schizophrenia patients' relatives of the control group received information provided by the hospital. activities. Data were collected in three phases: pre-test, post-test and follow-up. The data were analyzed by using repeated measures analysis of variance; one between subjects variable and one within subjects variable and paired-difference test by Newman-Keuls procedure.

The results revealed that there was significance in the interaction at .05 level between the method and the duration of the experiment. The schizophrenia patients' relatives of the experiment group had lower stress than participants in the control group in the post-test and follow-up phases at a statistical significance of .05 level. The schizophrenia patients' relatives of the experiment group had lower stress in the post-test and follow-up phases than pre-test phase at a statistical significance of .05

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
สมมติฐานของการวิจัย	2
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ความเครียด	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเครียด	16
ญาติผู้ป่วยและความเครียดของญาติผู้ป่วย โรคจิตเภท	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเครียดของญาติผู้ป่วย โรคจิตเภท	22
โรคจิตเภท	25
การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม	28
การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
การดำเนินการทดลอง	50
การวิเคราะห์ข้อมูล	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	63
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
อภิปรายผล	64
ข้อเสนอแนะ	68
บรรณานุกรม	70
ภาคผนวก	78
ภาคผนวก ก	79
ภาคผนวก ข	82
ภาคผนวก ค	86
ภาคผนวก ง	92
ประวัติย่อของผู้วิจัย	103

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แบบแผนการทดลอง 52
2	คะแนนเฉลี่ยความเครียดในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล ของญาติผู้ป่วยโรคจิตเภท ในกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม แบบเผชิญความจริง กับกลุ่มควบคุม 54
3	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความเครียดระหว่างวิธีการให้ คำปรึกษากับระยะเวลาของการทดลอง 57
4	ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการให้คำปรึกษาในระยะก่อนทดลอง 59
5	ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการให้คำปรึกษาในระยะหลังการทดลอง 59
6	ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการให้คำปรึกษาในระยะติดตามผล 59
7	ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลา ของญาติผู้ป่วยโรคจิตเภทในกลุ่มทดลองที่ได้รับ การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง 60
8	ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลา ของญาติผู้ป่วยโรคจิตเภทในกลุ่มควบคุม 61
9	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเครียดเป็นรายคู่ของญาติผู้ป่วยโรคจิตเภท ในกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ในระยะก่อน การทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล 61

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	
เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเครียดของญาติผู้ป่วยโรคจิตเภทระหว่างกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงและกลุ่มควบคุมในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล	55
2	
เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเครียดในระยะเวลาต่าง ๆ ของการทดลองในญาติผู้ป่วย โรคจิตเภท ในกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงและ กลุ่มควบคุม	56
3	
การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการให้คำปรึกษากับระยะเวลาการทดลอง	58